РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД
ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ

ИЗВЕШТАЈ О ПРОЦЕНИ КВАЛИТЕТА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА ОБУКЕ

Назив програма обуке: „ЗАУСТАВИМО ДЕЧЈЕ БРАКОВЕ“

Аутори: Ана Саћиповић

Тренери: Ана Саћиповић и Зорица Саћиповић

Време реализације : Од 22.09. до 23.09.2025. године

Место: Ниш

Контролни период: 22.09.2025. године (10:00 – 15:30)

Одговорна особа/е: Слађана Поткоњак, саветница у Одељењу за професионалну обуку

Број учесника/ца: 19

Процена извршена на основу

1. опсервација
2. интервју са реализатором
3. интервју са учесницима
4. анкетитања учесника/ца обуке

РЕЗУЛТАТИ ПРАЋЕЊА:

Опсервацијом су утврђене карактеристике реализације у погледу следећих аспеката обуке:

- **Технички услови - 5,00**

Обука је реализована у просторијама хотела **„TAMI RESIDENCE“** у Нишу, у сали **Boardroom**. Простор по својој величини и функционалности одговара потребама за реализацију обуке.
Сала је била адекватно климатизована, осветљена и организована на начин који је омогућио свим учесницима несметано праћење предавања и презентације. Поред тога, у холу хотела налазили су се сепареи, као и тераса, што је омогућило рад у мањим групама, односно спровођење групних активности у засебним просторима, што се показало као посебно корисно током практичног дела обуке.
Сала је била опремљена потребном техничком и помоћном опремом, укључујући видео пројектор и flip chart, који је коришћен за бележење одговора и запажања учесника током интерактивног и групног рада.

Републички завод за социјалну заштиту
Србија, Београд, Теразије 34
Тел. 011 36 21 563, Факс: 011 36 21 569

- **Трајање радионица – 5,00**

Праћена радионица је реализована у складу са предвиђеном агендом и била је усаглашена са интегралним програмом обуке. Темпо рада је био прилагођен садржају програма, као и потребама и динамици саме групе, што је омогућило ефикасну размену знања, активно учешће полазника и постизање планираних циљева обуке.
Тренерице су давале јасна и прецизна упутства током рада на вежбама, а затим су заједно са групом анализирале резултате, изводиле закључке и формулисале кључне поруке.

- **Методе и технике учења - 4,66**

Део програма који је посматран обухватао је уводни сегмент, током ког су се учесници представили и међусобно упознали, као и изнели своја очекивања од обуке. Након уводних речи реализатора, учесници су приступили попуњавању улазног теста, чиме је омогућен увид у ниво предзнања и разумевања теме.
У наставку програма реализоване су структурисане презентације, које су биле праћене интерактивном комуникацијом са учесницима., што је допринело активном укључивању полазника и омогућило да се тематски садржај обогати и практичним искуствима учесника.
Посматрани део обуке обухватао је и рад у малим групама, уз примену методе студије случаја, која је омогућила дубље разумевање и примену теоријских концепата у конкретним ситуацијама. У овом делу подстакнута је и групна дискусија, што је омогућило размену ставова и мишљења о појединим питањима.
Одабране методе и технике рада показале су се као адекватне у односу на циљеве и садржај програма, те су у потпуности усклађене са интегралним програмом обуке.
Иако је ППТ презентација била информативна и обухватила је релевантне аспекте теме, уочено је да је у појединим сегментима, нарочито у дијелу који се односи на приказ нормативног оквира, садржај био претрпан, што је отежавало праћење и разумевање изнесених информација.
Препорука је да се ради боље прегледности повећа укупан број слајдова, а да се садржај појединачних слајдова сажме и организује на визуелно прихватљивији начин. Оваквим приступом омогућило би се лакше усвајање информација.

- **Садржај обуке - 5,00**

Садржај обуке прати целине предвиђене интегралним програмом обуке.

- **Тренери/це - 4,60**

На делу програма чија је реализација праћена, тренерица Зорица Саћиповић је у већој мери водила обуку, али је и Ана Саћиповић активно учествовала у реализацији овог сегмента. Обе тренерице поседују искуство у области превенције и заштите девојчица и жена из ромске заједнице од раних и принудних бракова, као и развијене тренерске и комуникацијске вештине. Тренерице владају тематиком и добро воде процес учења.
У начину рада уочене су нијансе у приступу. Ана Саћиповић је реализовала уводни сегмент обуке, с нагласком на преношење теоријског садржаја путем предавања и презентовања преко видео пројектора. Њен приступ био је пре свега информативан и структуриран, што је допринело бољем разумевању основних појмова и указивању на значај теме, али је у мањој мери подстицао активно учешће и размену мишљења међу учесницима.
С друге стране, Зорица Саћиповић је током свог дела рада у већој мери примењивала партиципативни приступ. Активно је иницирала комуникацију са учесницима, постављала питања

и охрабривала дискусију, водећи рачуна о томе да учесници изнесу сопствена искуства и мишљења. Њен приступ је допринео већој интеракцији и укључивању учесника, што је позитивно утицало на динамику групе, а и допринело лакшем усвајању знања и бољем овладавању темом обуке.
Свака од тренерица је својим професионалним и ангажованим приступом допринела атмосфери током обуке, омогућивши учесницима да уче кроз предавања, али и искуствене методе и међусобну сарадњу.

- **Пратећи материјали - 4,00**

Материјал коришћен током програма није у потпуности пратио садржај саме обуке и није у довољној мери био усмерен на лакше овладавање темом.
Иако су свим учесницима понуђени промотивни и едукативни материјали попут лифлета који промовишу једну услугу удружења - СОС телефон за жене са искуством насиља, као и резултати истраживања о распрострањености дечијих бракова у Србији (спроведеног у периоду од 2018. до 2022. године у оквиру једног од пројеката Удружења) – нису понуђени материјали који би директније подржали тему и циљеве обуке.
С обзиром да се током обуке обрађивао нормативни оквир који уређује проблематику малолетничких бракова, као и шири контекст заштите права деце (укључујући породично право, кривичноправну заштиту и међународне стандарде), било би корисно да су учесницима били доступни изводи из релевантних закона и подзаконских аката (нпр. Породични закон, Кривични законик, Конвенција о правима детета и др.).
У складу са уобичајеном праксом, свим учесницима ће након завршетка обуке бити достављена презентација, што представља допринос остваривању позитивних ефеката обуке и омогућава систематично подсећање на садржаје који су обрађени током обуке.
У циљу унапређења будућих едукативних активности, препоручује се да се материјали прилагоде теми и потребама учесника, те да обухвате садржаје који директно подржавају програм и олакшавају разумевање комплексних нормативних и социјалних аспеката тема којима се обука бави.

- **Полазници/це - 4,00**

Програм обуке похађало је 19 учесника и учесница, представника различитих сектора - социјалне заштите, образовања, правосуђа, полиције и организација цивилног друштва. Сви учесници, су директно или индиректно, ангажовани у активностима превенције и/или заштите девојчица и жена ромске заједнице од праксе раних и принудних бракова.
Атмосфера током обуке била је позитивна и подстицајна за процес учења. Окупљање стручњака из различитих сектора омогућило је размену професионалних искустава, што је значајно допринело интерсекторском разумевању и унапређењу сарадње у области заштите права девојчица и жена.
Ипак, забележено је да су две учесница изостале са значајнијег дела првог дана обуке, док су друге у појединим тренуцима напуштале обуку и поново се прикључивале. Овакви прекиди у праћењу садржаја могу указивати на смањену посвећеност или недовољно уважавање значаја теме и самог програма, као и рада реализаторки. Препорука за будуће обуке је додатно информисање учесника о обавезности праћења целокупног програма, како би се осигурала њихова пуна укљученост и континуитет у праћењу свих сегмената програма, што је, између осталог, предуслов добијања потврде о учешћу на акредитованом програму обуке.

Укупна средња оцена: 4,61

Разговор са тренерицама - Тренерице су изразиле задовољство свим аспектима обуке, почев од високе заинтересованости учесника за предавања, па до њихове заинтересованости током примене вежби. Истакле су да се све теме обрађују путем интерактивних метода, као што су дискусија, рад у малим групама и анализа студија случаја, што сматрају делотворним приступом за усвајање комплексне проблематике која је предмет обуке.
Када је реч о простору у којем се обука реализује, тренерице наводе да он у потпуности задовољава све потребе за ефикасно одвијање обуке.
Током реализације активности, тренерице настоје да се придржавају предвиђене сатнице, али истичу да је интересовање полазника приоритет. Због тога се труде да, када је потребно, издвоје више времена за одговоре на питања и додатна објашњења, како би сви учесници стекли пуна знања и информације које обука пружа.
Тренерице су задовољне својим тренерским вештинама, при чему посебно истичу Анино дугогодишње искуство у овој области. Обе добро познају тематску област обуке, као и стил живота и животне околности ромске популације.
Према њиховим речима, учесници показују заинтересованост, што оне додатно подстичу кроз отворене позиве на изношење ставова, мишљења и искустава. Атмосфера на обуци је позитивна и подстицајна.
Полазници долазе из различитих сектора – социјалне заштите, образовања, правосуђа, полиције, као и из организација цивилног друштва. Сви су директно или индиректно укључени у процесе превенције и заштите девојчица и жена из ромске заједнице. Њихова мотивација за активно учешће произилази из потребе да унапреде своја знања и вештине у овој области.
Када је реч о материјалима који се користе током обуке, тренерице наводе да полазницима нуде флајере из претходних активности на тему насиља, као и да ће након завршетка обуке добити и презентацију која је коришћена током рада.

Интервју са учесницима је показао да су задовољни условима за организовање обуке, као и примењеним методама и техникама рада. Садржаје обуке сматрају корисним и релевантним. Високо су оценили рад реализаторки, како Зорице која је, по њиховим речима, у „успону", тако и Ане за коју су нагласили да „има велико искуство у области којом се програм обуке бави".

Упитник је попунило 19 учесника.

Анализа добијених резултата је показала да су учесници задовољни обуком и да је процењују као успешну. Наиме, садржаје обуке оцењују као релевантне и корисне и примењиве у свакодневном раду. Такође, учесници сматрају да су тренерице веома успешно презентовале садржаје, као и да је избор метода и техника рада одговарајући. Средња оцена свих процењиваних аспеката обуке је 5,00.

Анкета је подразумевала и два питања отвореног типа где су полазници/це могли да дају опширније одговоре
На питање - ***„Шта ћете од наученог применити у свакодневном раду и на који начин?"***,
полазници су навели да су сви садржаји обухваћени обуком применљиви у њиховој свакодневној професионалној пракси, те да неке од препорука и приступа већ активно користе.
Истакли су да ће им стечена знања бити од значајне користи током комуникације и саветодавног рада са потенцијалним жртвама и њиховим родитељима, нарочито током указивања на штетност склапања дечијих бракова. Обука им је помогла и да разјасне недоумице у вези са тим којој институцији упутити жртву или потенцијалну жртву, у складу са конкретном ситуацијом.
Посебно је наглашена важност информација о правном оквиру и механизмима заштите деце од дечијих бракова, што ће, по речима учесника, значајно допринети њиховом ефикаснијем

поступању у оквиру професионалних надлежности. Такође, као веома корисне истакнуте су и информације о симптомима који могу указивати на ризичне случајеве, што ће им омогућити правовремено препознавање и деловање.

На питање - ***На који начин ћете научено пренети колегама/колегиницама у вашој установи или организацији?,***
учесници су изразили позитивне ставове према обуци и истакли да ће стечена знања, као и примере добре праксе који су представљени током обуке, пренети својим колегама у различитим професионалним контекстима.
Као могуће начине преноса наученог навели су дељење садржаја на састанцима тимова и стручних служби, дискусије на наставничким већима, рад у оквиру радионица, заједнички рад на конкретним случајевима, дељење едукативног материјала (нпр. лифлета), као и примену у сопственој пракси. Једна учесница је навела да ће научено презентовати својим колегама.

КОНАЧНА ОЦЕНА 4,50

Обука је реализована у складу са садржином и планом програма и утврђеним стандардима квалитета.

У Београду, 07.10.2025. год.

Извештај сачинила

Слађана Поткоњак